

Obsah a formy informačního vzdělávání II.

**Univerzitní,
odborné knihovny
IV na VŠ**

Osnova

Informační vzdělávání a vysokoškolské knihovny u nás a ve světě

- **Pracovní skupiny pro informační gramotnost**
- **Komise IVIG a její činnost**
- **Řešené projekty u nás**

Otázky

- **Jaké formy (způsoby) informačního vzdělávání se dají použít pro VŠ studenty?**
- **Jakou formu byste použili a proč?**
- **Jaké obsahy byste zařadili do vzdělávacích aktivit?**
- **Co by podle Vás obnášela funkce koordinátora informačního vzdělávání v rámci konkrétní VŠ?**

Konkrétní příklady forem online - informační vzdělávání na VŠ

- **Research guide:** průvodce procesem vyhledávání, hodnocení a zpracování informací při řešení nějakého úkolu, případně materiál podrobněji zaměřený na některou součást tohoto procesu.
 - Josef K <http://www.econ.muni.cz/stredisko-vedeckych-informaci/josef-k/>
 - <http://www.sunysb.edu/library/tutorial/>
- **Subject guide (guides, pathfinder):** rozcestník, průvodce zaměřený na určitý obor, většinou přehled různých typů informačních zdrojů k danému tématu (encyklopedie, slovníky, webové stránky, základní monografie aj.).
 - http://www.libraries.rutgers.edu/rul/rr_gateway/research_guides/research_guides.shtml
- **Online tutorial, videa:** webová prezentace, která nás krok za krokem provede určitým tématem; ideální pro ukázky praktického vyhledávání v určitém zdroji.
 - Databáze tutorialů Primo <http://www.ala.org/apps/primo/public/search.cfm>
- **Komplexní online kurz:** uzavřené systémy LMS

Řešené projekty v ČR

Příklady projektů na univerzitách v ČR

- **VŠB** – Jak pracovat s informacemi – Web-based course
- **MU** – e-learning – FF, PdF, LF (Kurz práce s informacemi, Jak pracovat s odbornými informacemi, RING)
- **ČVUT** – Kurz informační výchovy – Web-based course
- **VUT**
- Univerzita Karlova, Univerzita Pardubice, Univerzita Hradec Králové, VUT Brno, OPF Karviná...

**Pracovní skupiny,
týmová spolupráce**

Pracovní skupiny pro informační gramotnost

Sdružení, fóra, odborné sekce, pracovní skupiny

- při knihovnických asociacích – národních i mezinárodních
- na univerzitách
- v univerzitních knihovnách

Příklady

IFLA - Information Literacy Section <http://www.ifla.org/VII/s42/index.htm>

ALA - ACRL – sekce akademických a vědeckých knihoven

<http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/acrl/issues/infolit/informationliteracy.cfm>

NFIL – americké národní fórum <http://www.infolit.org/>

UNESCO – Capacity Building, IFAP – Information Literacy, Information Literacy Resources Directory

NORDINFOLIT – severské země

<http://www.nordinfolit.org/default.asp?nid=59>

ANZIIL – Austrálie <http://www.anziil.org>

Pracovní skupiny pro informační gramotnost

Pracovní skupiny

CAUL <http://www.caul.edu.au/info-literacy/>

Information Literacy Working Group

Committee of Australian University Librarians

SCONUL http://www.sconul.ac.uk/topics_issues/info_literacy/

Working Group on Information Literacy

Society of College, National and University Libraries

CARL http://www.carl-abrc.ca/projects/information_literacy/information_literacy-e.html

Information Literacy Working Group

Canadian Association of Research Libraries

Komise IVIG a její činnost

založená 2000, od roku 2002 v rámci AKVŠ

- Terminologie – informační vzdělávání, informační gramotnost
- Přehled aktivit v univerzitních knihovnách 2001, 2003, 2006
- Definice informační gramotnosti jako struktury 5 modulů 2004
- Standardy informační gramotnosti univerzitních studentů 2005
- Pilotní průzkum stavu informační gramotnosti studentů 2004, 2005
- Seminář IVIG od roku 2003
- Standardy IG
- [Koncepce IV na VŠ v ČR](#)
- Spolupráce

Práce s koncepcí – plánování IG aktivit

- Nezávislé aktivity x integrace do kurikula
- Kolaborace, partnerství = **IG není záležitost pouze knihovny**
(příznivci a odpůrci IG aktivit, vytipování příležitosti-co pálí vaší fakultu, univerzitu např. plagiátorství, výzkumy prováděné studenty, generační rozdíly)
- Kompetence k učení (didaktické zásady, učební styly, akceptace moderních výukových metod)
- Evaluace

Práce s koncepcí – jak začít

- **Rozvaha, záměr („programové prohlášení“)**
- **Cílová skupina a její potřeby**
- **Cíle, výběr formy a rozsahu vzděl. aktivity**
- **Personální a finanční zajištění, partneři**
- **Průzkum potřeb**
- **Rámcová koncepce**
- **Prezentace záměru**
- **Zpracování podrobné koncepce**
- **Pilotní výuka, ostrá výuka**
- **Evaluace**

Práce s koncepcí

Použít modelový akční plán jako kuchařku pro návrh vlastní koncepce

- ve skupině se domluvte na typu instituce, za kterou budete navrhovat plán**
- načrtněte plán činností a domluvte se, jak byste zajišťovali jednotlivé body podle modelového plánu**

Práce v týmu

Principy

- stanovení cílů a důvodů, metod, pravidel a času práce
- ochota naslouchat, přispívat, komunikovat, ustupovat
- členové týmu – tvůrčí nadšenec, systematický tahoun, hledač chyb, administrativní puntičkář

Klady

- Invence, rychlost, komplexní pohled, spolupráce

Zápory

- kompromisy, přizpůsobení se v zájmu dohody, závislost

Nástroje k týmové práci

- software ke sdílení materiálů a výsledků práce

Hodnocení práce v týmu

- Kolik bylo členů týmu?
- Kdo měl jakou roli? (organizátor, tvůrce, systematik, hnidopich)
- Jak jste si role určili? (vyplynuly přirozeně, dohodou)
- Jak se dělila práce? (na začátku, v průběhu, dohodou, přidělením)
- Jaké byly vztahy? (vstřícnost, dohadování, rozčilování)
- Jak probíhala dohoda? (shoda, kompromisy, argumentace, distancování od většiny)
- Jak se vám líbila práce v týmu?
- Co vám nejvíc vadilo?
- Chtěli byste v tomto týmu pracovat na nějakém řešení?